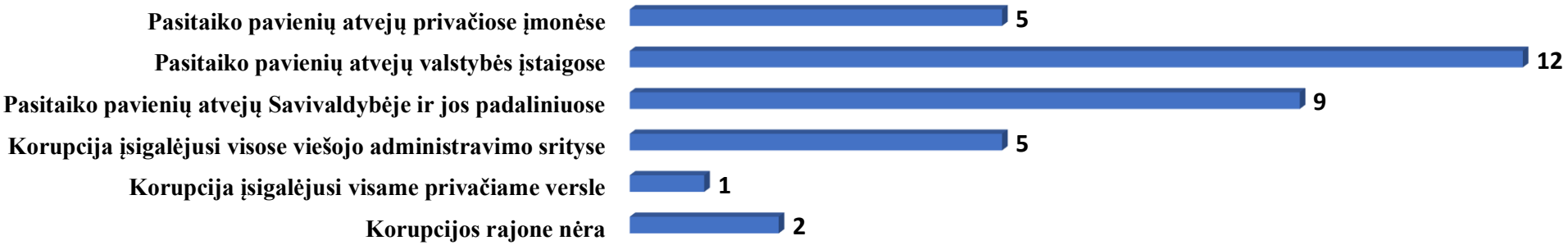
APKLAUSOS APIE GALIMAS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO SRITIS MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE REZULTATAI

Molėtų rajono savivaldybės Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius, vykdydamas Molėtų rajono savivaldybės 2017–2020 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą (1.1. priemonė) ir siekdamas nustatyti gyventojų nuomonę apie savivaldybės veiklos sritis, kuriose yra didelė tikimybė pasireikšti korupcijai, savivaldybės interneto svetainėje ir socialiniame tinkle „Facebook“ atliko anoniminę gyventojų apklausą.

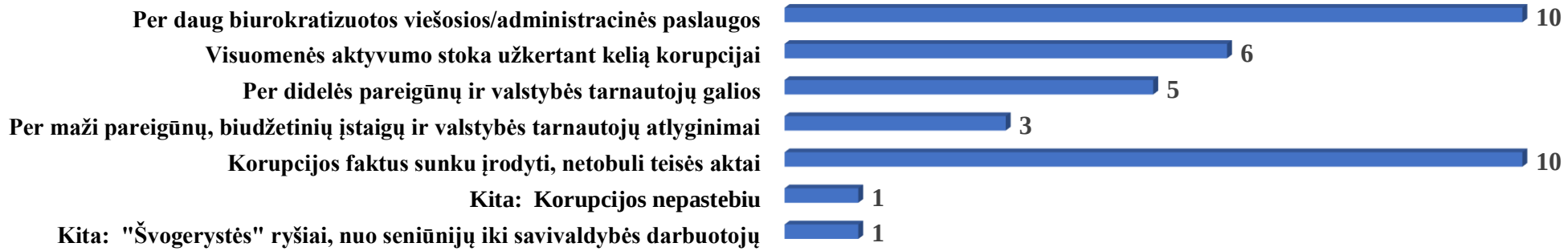
Buvo pateikta 14 klausimų su atsakymų variantais ir prašymas pateikti pasiūlymų Antikorupcijos komisijai. Apklausa vyko nuo 2020-10-01 iki 2019-12-01. Tyrime dalyvavo 23 respondentai. Atsakiusių į įvairius klausimus skaičius svyruoja nuo 23 iki 7.

Pateikiant atsakymų variantus buvo sudaryta galimybė pasirinkti kelis atsakymus, todėl bendras atsakymų į klausimą skaičius didesnis, nei respondentų skaičius, o procentinė išraiška atspindi dažnesnį vieno ar kito atsakymo pasirinkimą.

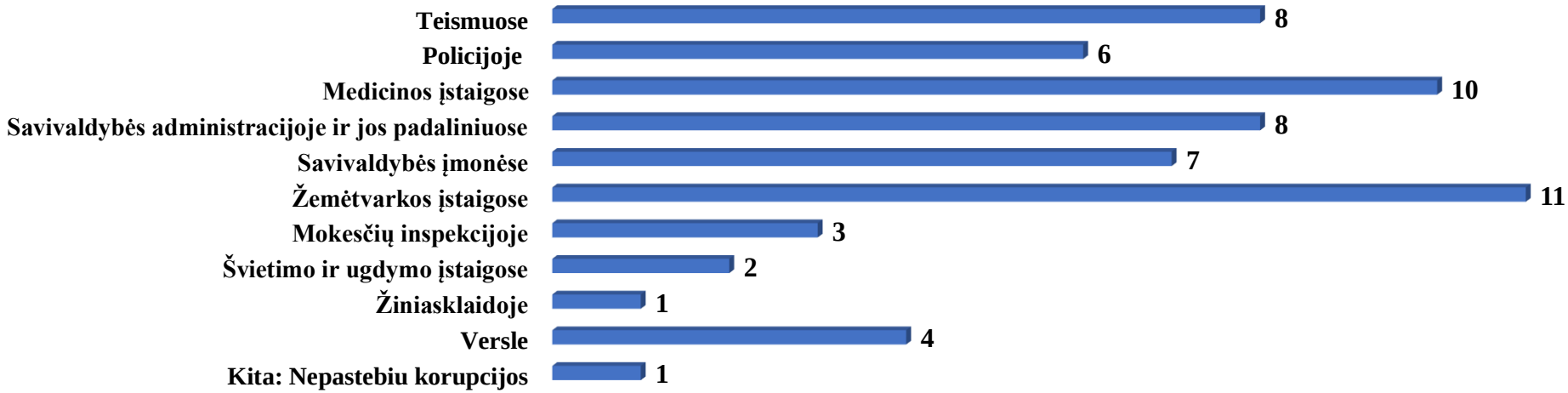
1. Ar, Jūsų nuomone, Molėtų rajone yra korupcijos apraiškų?
23 respondentai

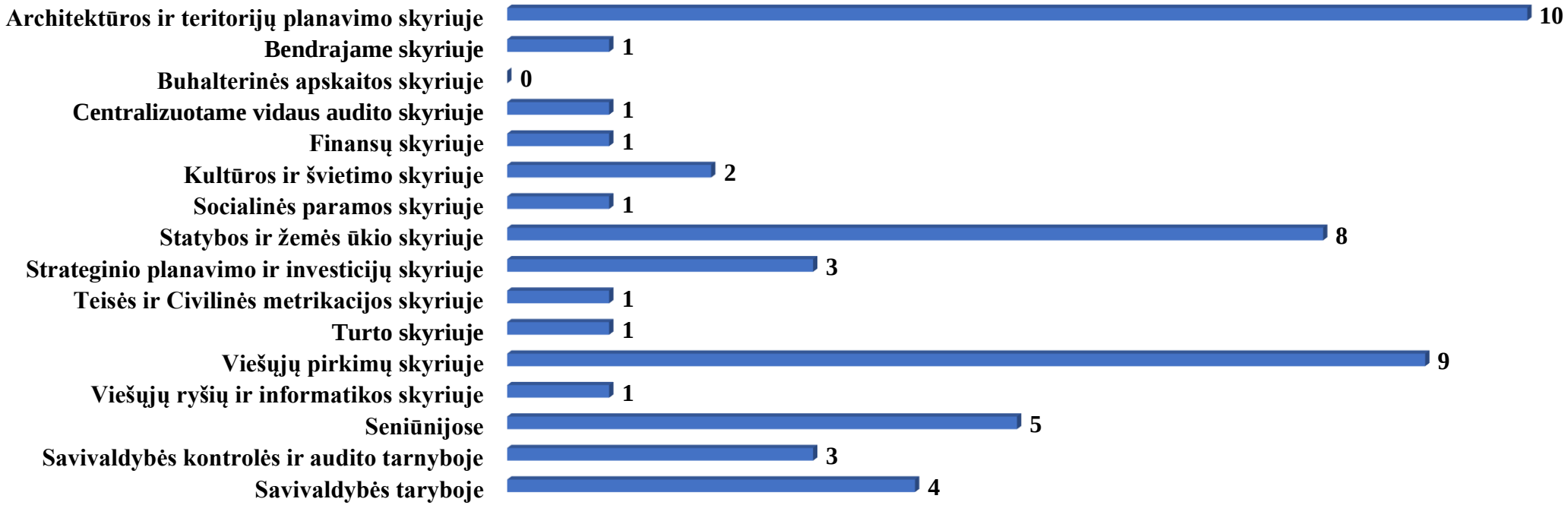
2. Kokios priežastys, Jūsų manymu, leidžia plisti korupcijai?
23 respondentai

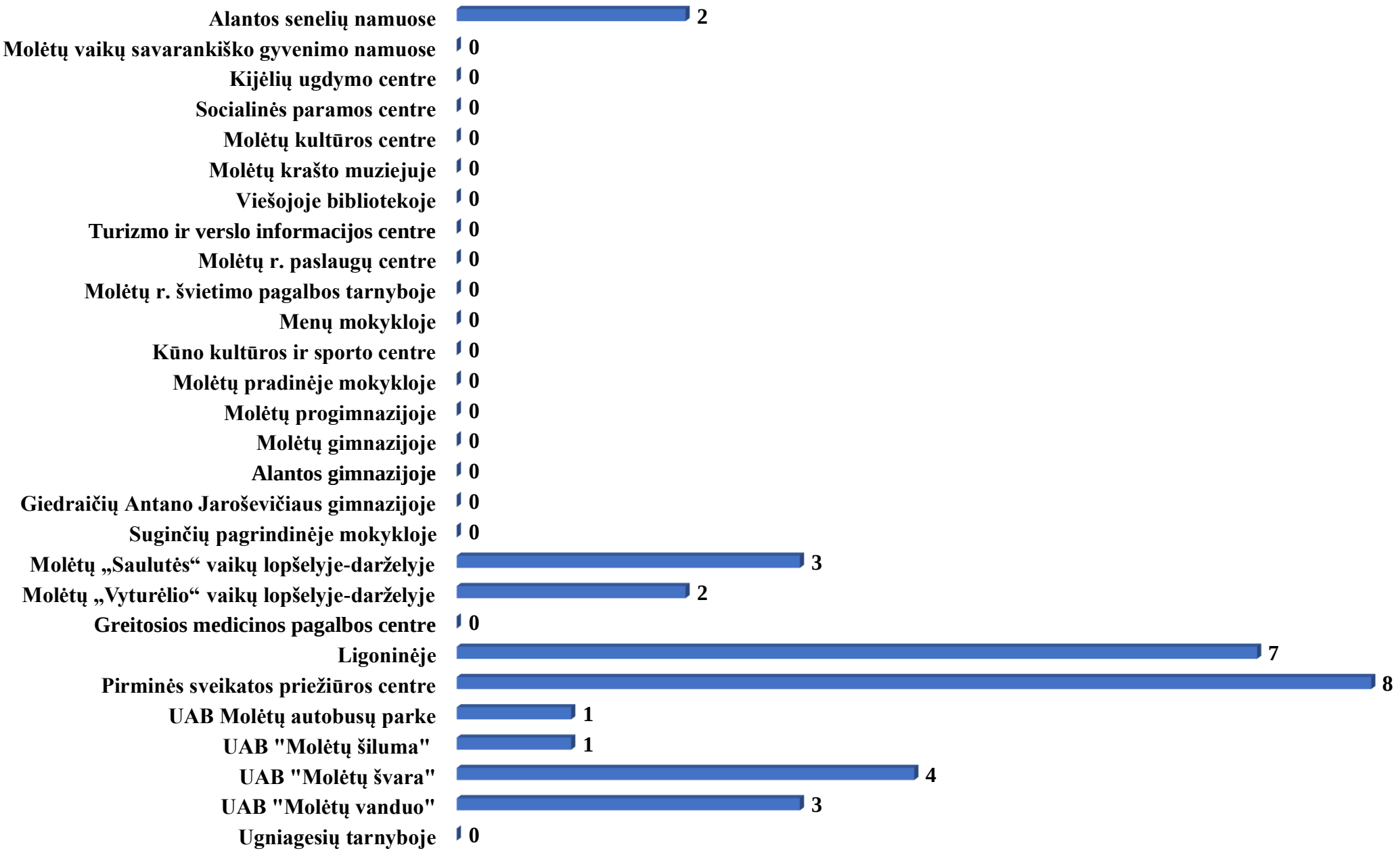
3. Kur, Jūsų manymu, daugiausiai korupcijos apraiškų? 23 respondentai

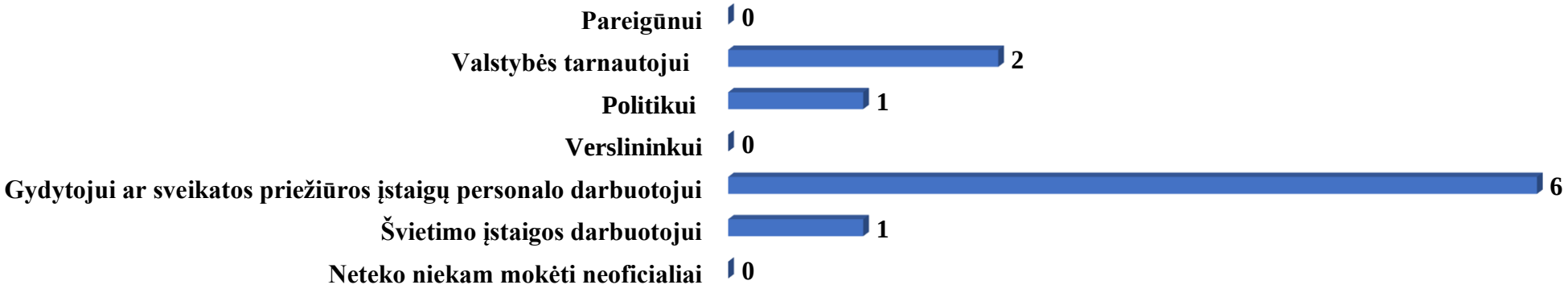
4. Jūsų nuomone, kuriuose savivaldybės padaliniuose labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas? 17 respondentų

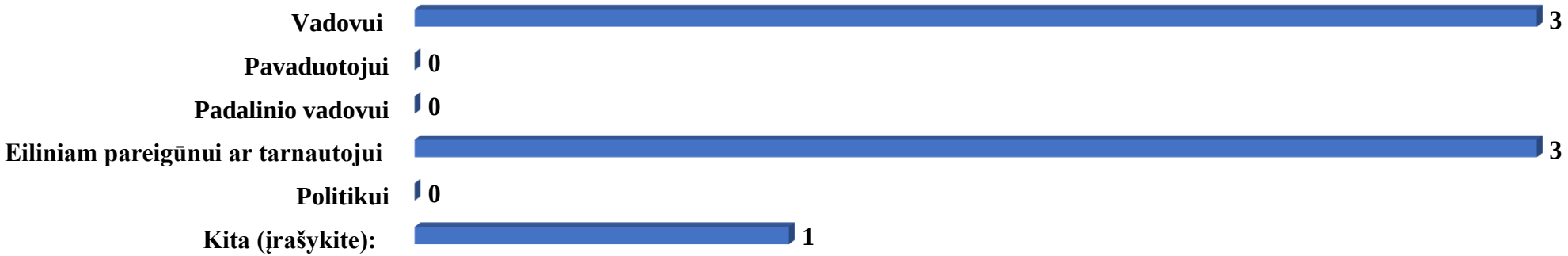
5. Jūsų nuomone, kuriose savivaldybės įstaigose ir įmonėse labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas? 15 respondentų

6. Ar teko neoficialiai mokėti ? (jei taip – nurodykite kam, jei ne - klausimą praleiskite). 8 respondentai

7. Kokio lygio asmeniui teko mokėti neoficialiai, duoti dovanų, atsiskaityti už paslaugas? 7 respondentai

8. Kokiomis aplinkybėmis nutarėte neoficialiai atsilyginti? (jei tokio atvejo nebuvo - klausimą praleiskite) 9 respondentai

9. Ar neoficialus mokėjimas padėjo išspręsti problemą? 8 respondentai

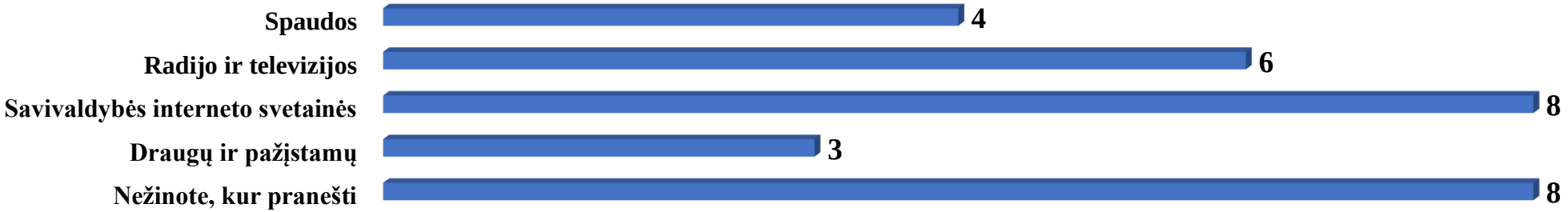
10. Ar ateityje neoficialiai mokėtumėte? 22 respondentai

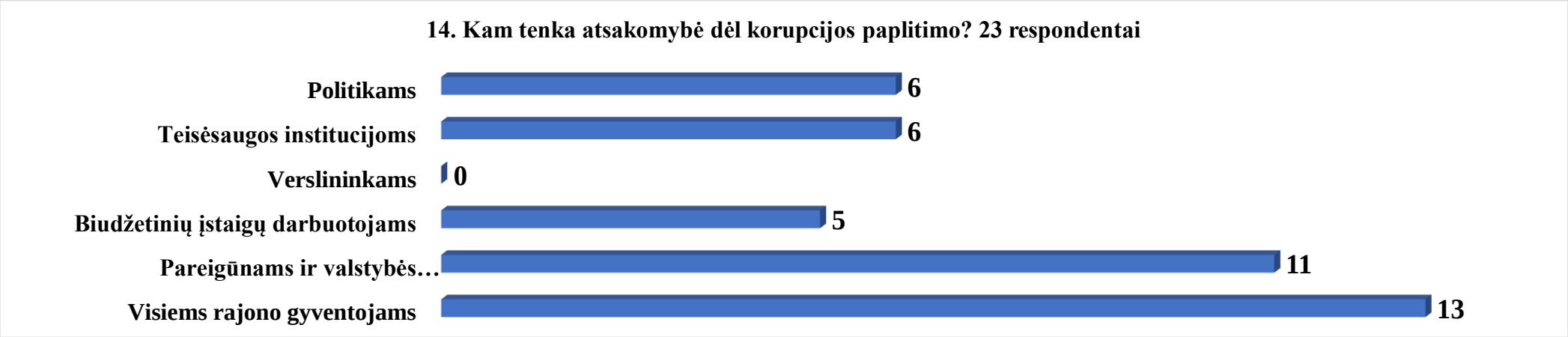

11. Ar praneštumėte apie korupcijos atvejį? 23 respondentai

12. Iš kur sužinojote apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį? 22 respondentai

15. Jūsų pasiūlymas Antikorupcijos komisijai. 7 atsakymai

- Manau gerai atlieka savo darbą
- Bėda ne tik atsidėkojimai. Tam tikrais atvejais darbuotojas tiesiog rodo savo viršenybę, nors tu atėjai kaip klientas gauti paslaugą, pasijauti lyg gavęs malonę, kad darbuotojas atliko savo darbą ir išviso teisėsi skirti tau laiko. Pranešus "aukščiau" darbuotojui sudarytos sąlygos identifikuoti "skundiką" ir sekantį kartą atėjus paslaugų situaciją ne tik kad nepagerėja, bet dar ir tampa sudėtingesnė.
- Nors kartą pravažiuoti savivaldybei priklausančiais keliais. Kur investuojami pinigai, gaunami už biokurą.
- Dažniau daryti netikėtus auditus įstaigoje.
- Siūlau peržvelgti policijos tvarkomas bylas, nes vieno iš policininkų draugo žmona toliau sėkmingai važinėja, nors būdama girta ir klevas partrenkė žmogų ir jį mirtinai užmušė. Galbūt iš jos ir buvo atimta teisė važinėti, tačiau, bent mano žiniomis, tai jos niekas taip ir nepagavo, ir visur kur norėdavo Molėtų rajone, sėkmingai nuvažiuodavo.
- Organizuoti susitikimus seniūnijose, kaimuose.
- Atsakingiau žiūrėti į savo atliekamas pareigas, kad korupcijos rajone nebūtų, bet netikiu, kad tai bus padaryta. Ranka ranką plauna.

Apibendrinimas

Vertindami korupcijos apraiškų sistemiškumą valstybiniame, savivaldos ir privačiame sektoriuose, 21,7 % respondentų mano, jog korupcija įsigalėjusi visame viešajame sektoriuje, 4,3 % - visame privačiame versle. Pavienių atvejų apraiškas Savivaldybėje ir jos padaliniuose nurodo 39,1 %, valstybinėse įstaigose 52,2%. 8,7 % atsakė, jog korupcijos Molėtų rajone nėra, 21,7% mano, jog pavienių atvejų pasitaiko ir privačiose įmonėse .

Pagal paplitimą ir kiekį didelė dalis respondentų mano, jog korupcija aptinkama visose viešojo administravimo ir su viešomis paslaugomis susijusiose srityse, o daugiausiai jos apraiškų, manoma, yra žemėtvarkos 47,8%, medicinos įstaigose 43,5%, teismuose 38,4%, savivaldoje 38,4% . Svarbiausios priežastys, leidžiančios plisti korupcijai, respondentų manymu, yra per daug biurokratizuotos viešosios/administracinės paslaugos (43,5 %) ir netobuli teisės aktai, dėl ko sunku įrodyti

korupcijos faktus (43,5 %). Po to seka visuomenės aktyvumo stoka (26,1%), per didelės pareigūnų ir tarnautojų galios (21,7%), per maži atlyginimai (13%), „Švogerystės“ ryšiai (4,3%). Respondentų manymu, didžiausia atsakomybė dėl korupcijos paplitimo tenka visiems rajono gyventojams (56,5%), pareigūnams ir valstybės tarnautojams (47,8%), teisėsaugos institucijoms (26,1%), politikams (26,1%), o visiškai neatsakingi – verslininkai (0%).

Apklausos dalyviai mano, jog iš Savivaldybės padalinių didžiausia korupcijos apraiškų grėsmė yra tuose, kurie susiję su leidimų išdavimu statyboms, jų priežiūra, tiesiogine investicine veikla ir viešo pirkimo procedūromis: Architektūros ir teritorijų planavimo 58,8%, Viešųjų pirkimų 52,9%, Statybos ir žemės ūkio 47,1%, taip pat seniūnijose 29,4%, Savivaldybės taryboje 23,5%.

Iš savivaldybės įstaigų ir įmonių, respondentų nuomone, didžiausia korupcijos apraiškų galimybė yra sveikatos priežiūros įstaigose: PSPC – 53,3%, ligoninėje 46,7 %, UAB „Molėtų švara“ 26,7%, UAB „Molėtų vanduo 20%. Iš ugdymo ir globos įstaigų išskirti darželiai: „Saulutė 20%, „Vyturėlis 13,3%, Alantos senelių namai 13,3%.

35% respondentų nurodė, jog patiems teko neoficialiai mokėti, iš jų 75 % - sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojui, 25% valstybės tarnautojui, po 12,5% politikui ir švietimo įstaigos darbuotojui. 44,4% girdėję iš kitų, kad reikia, 33,3% gavę netiesioginę užuominą, 22,2% savo iniciatyva. Visi neoficialiai mokėję nurodo, kad tai padėjo arba iš dalies padėjo išspręsti problemą. Tie, kurie ateityje neoficialiai tikrai nemokėtų ir abejojantys pasiskirstė pusiau.

Penktadalis respondentų nurodė, jog tikrai praneštų apie korupcijos atvejį (21,7%), daugiau nei trečdalis tikrai nepraneštų (39,1%), likusi dalis neapsisprendusi.

Apklausos dalyviai nurodė, jog pagrindinę informaciją apie galimybę veikti prieš korumpuotus asmenis, gauna iš Savivaldybės interneto svetainės (36,4 %), radijo ir televizijos (27,3 %), o 36,4 % nežino, kur ir kam galėtų pranešti apie korupciją. 39,1% liudytų teisme prieš korumpuotą asmenį, 30,4% neliudytų, dar 30,4% galbūt liudytų.

Apklausos rezultatai gali būti vertinami, kaip bendrosios gyventojų nuomonės tendencijos, veikiamos įvairių informacijos šaltinių, nebūtinai asmeninės patirties, taip pat parodantys, kurias sritis gyventojai laiko rizikingiausiomis.

Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius